

[Brixtofte]

sig, ganske vist til en overskrift. Når der så dukker en masse enkeltheder op, har man ikke mulighed for – i hvert fald ikke, når man har en så stærk minister, som det er tilfældet i denne sag – at få indrømmelser, ud over at man nedsætter nogle udvalg, der skal vurdere alle de problemer, vi andre har rejst.

Jeg tror ikke, man har grund til at nære skygge af tvivl om, at hvis dette forslag først havde været til første behandling og der derefter var indgået et politisk forlig, så havde resultatet set ganske anderledes ud.

Agnete Laustsen (KF):

Ordet retfærdighed har været hyppigt anvendt under behandlingen af dette omfattende lovkompleks. Ministeren har også gentagne gange talt om solidaritet, og fælles for disse ord er det jo, at de i virkeligheden kun har den betydning og den mening, som man selv vælger at tillægge dem.

Lidt mere har vi nærmet os realiteterne, når ministeren har udtalt, at disse lovforslag er led i regeringens fordelingspolitik, og udvalgsbehandlingen har da også tydeligt vist, at det er her, det egentlige indhold ligger.

Det er egentlig en mærkelig lovpakke, vi har fået forelagt. Optakten til den blev præsenteret som det store dyr i åbenbaringen: nu skulle vi have et socialindkomstbegreb, som i stedet for den skattepligtige indkomst skulle kunne røbe borgernes reelle sociale trang. Nu var der bare det kedelige ved det, at det store dyr led af den skade, at det kun var halvt færdigt, sådan at det alene var hovedet, vi blev præsenteret for, mens hele den store krop først skulle følge senere.

Det har derfor været en ret håbløs opgave at skulle vurdere, om der overhovedet er sammenhæng – og i positivt fald hvilken – mellem hoved og hale, og jeg tror, ministeren havde gjort klogt i at erindre det gamle ord om, at hvad du end gør, gør fuldt og helt og ikke stykkevis og delt.

Sammenkoblet med dette nye store dyr har vi så fået en række lovforslag, som er ændret i deres indhold, fordi de nu skal baseres på socialindkomstbegrebet. Det medfører i sig selv besparelser, men – og det er betydning mere væsentligt – de rummer også herudover en række bestemmelser, som er udtryk for meget betydelige besparelser, bl.

a. fordi mange af de ydelser, som nu skal gives, skal gøres indkomstafhængige.

Det har været meget utilfredsstillende at skulle behandle en så ufuldstændig lovpakke med så vidtrækkende konsekvenser for så mange mennesker på så kort tid.

Ministeren har først under udvalgsarbejdet fået udformet indholdet af flere af paragraferne. Uafklarede spørgsmål er ustandselig dukket op, senest her i dag, som hr. Brixtofte nævnte det, spørgsmålet om domstolenes erstatningspraksis, og flere af de spørgsmål og de problemer, som vi har nævnt, er blevet løst ved svaret, at det finder man nok ud af hen ad vejen, og i øvrigt vil ministeren nedsætte et udvalg, som skal følge alle disse nye regler op.

Kort sagt, hverken ministeren, de myndigheder, der skal administrere lovene, eller – og det er jo nok så væsentligt – de mennesker, som rammes af disse mere eller mindre tilsigtede besparelser, kan på nuværende tidspunkt overhovedet overskue konsekvenserne ved at jage så omfattende og skelsættende nyordninger igennem på så ufuldstændigt grundlag.

Må jeg citere fra en skrivelse af 16. april 1980 fra Foreningen af Socialchefer i Danmark til socialministeren. Det siges i denne:

»Vi er bekendt med den skitse til et lovforslag om socialindkomst, der har været udarbejdet, og med nogle af de drøftelser, der har været ført herom. Men vi har også senere erfaret, at de administrative problemer har været så store, at lovforslaget muligvis slet ikke bliver fremsat alligevel. Vi er ikke så kede af, at der ikke bliver fremsat lovforslag om socialindkomst efter den udarbejdede skitse, idet det er vor opfattelse, at dette ville have bevirket et ikke ubetydeligt merarbejde for såvel social- og sundhedsforvaltningerne som for skattevæsenet og have givet et indkomstbegreb, som ville være uforståeligt for borgerne. Men...«, tilføjer de dog så, »... vi vil være meget kede af, om det skal være ensbetydende med, at hele spørgsmålet om et mere retfærdigt socialindkomstbegreb bliver lagt på hylden.«

Det var socialcheferne i Danmark.

Ministeren har prøvet at bortforklare, at der er tale om lovjaskeri, ved at oplyse, at arbejdsgruppens rapport om socialindkomst jo forelå for socialudvalgets medlemmer medio marts. Ja, det gjorde den da. Og hvad